

Laksebestander er utryddet pga. redusert vannføring i norske elver. Foto: ARKIV

Nå skal vann til villaks og vann til kraft fordeles

Miljødirektoratet og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har nå anbefalt hvilke miljøskader etter vannkraftutbygginger som først bør rettes opp. De har samtidig antydnet hvilke tap av kraftproduksjon opprettingene kan medføre. Flere tror at direktoratenes anbefalinger automatisk vil bli fulgt opp. Dette er feil. Det er først nå det viktige arbeidet kan starte for at villaksen og andre sårbare vanddyr og planter kan få litt mer tilgjengelig vann.

Tørrlagte elvestrekninger, redusert vannføring eller raske vannstands- endringer har redusert produksjonen av villaks i mange vassdrag. Hele en million laksesmolt kan årlig være tapt, og noen laksebestander er utryddet som følge av kraftutbygging. Dette er sår i norsk vassdragsnatur som aldri fullt ut vil bli reparert. Til det er produksjon av fornybar klimavennlig energi for viktig. Dessuten kan ikke tapte villaksbestandens egenart gjenskapes. Likevel skal det lite til for å bedre livsbetingelsene til de evigvarende naturressurser som villaksen er et viktig eksempel på.

Bare litt over to prosent av landets vannkraftproduksjon vil gå tapt som følge av miljøtiltak etter forslaget fra Miljødirektoratet og NVE. Det er lite og tapet kan mer enn oppveies av miljøvennlig utbygging og opprustning i regulerte vassdrag. Det er derfor ikke rart at svært mange har tatt det for gitt at de viktige, men lite ambisiøse foreslåtte miljøtiltakene vil bli gjennomført. Kraftbransjen er likevel imot og har varslet kamp om dråpene når revideringer av vilkår for hvert enkelt vassdrag starter.

Vilkår til omkring 400 vannkraftanlegg kan revideres fram til 2022. Av disse har direktoratene anbefalt å prioritere tiltak i vel 100 vassdrag. Det er de mest kostnadseffektive prosjektene som er anbefalt, altså de som antas vil gi størst miljøgevinst i forhold til krafttap. De endelige avveiningene mellom naturgavene vannkraft, villaks og miljøverdier skjer først når et omfattende revisjonsarbeid starter. Og det arbeidet blir viktig for villaksen, sportsfiskere, grunneiere, kommuner og næringsliv. For neste sjansje til å gi villaksen mer vann er først ved neste revisjonsrunde - om 30 år!

Dette er sår i norsk vassdragsnatur som aldri fullt ut vil bli reparert.

Innlegg

TRINE LØVOLD
Seniorrådgiver

FRODE STALDIVIK
Daglig leder
Kunnskapssenter for laks og vannmiljø

Send oss din mening om denne saken! debatt@adresseavisen.no